No. 214 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Zondag en Maandag 8 en 9 September.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den September.

De maatregel van het gouvernement tot vermindering der regten van de koloniale suiker, heeft nog niet opgehouden een onderwerp van discussie in de dagbladen uit te maken. Dezelfde bladen die de belangen der kolonien en zeehavens zijn toegedaan, laken met bitterheid het ministerie, dat het niet alle pogingen gedaan heeft om de kamer van gedeputeerden te doen besluiten vóór de sluiting van de zitting over het aangeboden ontwerp te beraadslagen. Het *Journal des Débats* verwijt van zijn kant de bladen die tegen de ontlasting waren, dat zij hunne pogingen niet bij de zijne gevoegd hebben, om de kamer zelve tot dat besluit te bewegen. Van elders worden de ministers beschuldigd, dat deze het niet eens waren, toen er in de kamer voor de discussie of het adjournement moest beslist worden.

— De zamenscholingen van werklieden in de voorstad St. Antoine hebben geheel opgehouden. Evenwel blijven er nog patrouillen rondgaan.

— Een der hoofden van de behoudende partij in Engeland, sir *R. Peel*, is alhier aangekomen.

— De voormalige spaansche minister graaf *de Toreno*, bevindt zich op dit oogenblik te Parijs; hij heeft verscheidene conferentien met den maarschalk *Soult* gehad.

— Een drietal beambten van het ministerie van de buitenlandsche zaken zijn in verzekerde bewaring genomen, zoo men zegt ter zake van het openbaar maken en naar Brussel overzenden, van de jongste telegrafische depeches, betrekkelijk de gebeurtenissen in Spanje.

— Van gouvernementswege is weder het volgend telegraphisch berigt bekend gemaakt:

» *De generaal kommanderende de 20ste militaire divisie, aan den minister van oorlog.*

» Bij een bevel van [illegible] van den 29sten worden de vijandelijkheden in Biskaye en in Guipuzcoa geschorst gedurende de schikkingen voor de bevrediging dier provincien tusschen hem en *Maroto*. De karlisten zijn van Andoain naar Tolosa vertrokken, alwaar zich de aan don *Carlos*, die te Lecumberry is, getrouw gebleven bataillons verzamelen."

Het *Journal des Débats* doet de mededeeling der jongste depêches weder van eenige aanmerkingen verzeld gaan. Het vindt zeer opmerkelijk dat in de getroffen overeenkomst in het geheel geen melding van don *Carlos* wordt gemaakt, over wien het zich verder alles behalve gunstig uitlaat. Zijn lot, – zegt hetzelve – wordt aan den loop der gebeurtenissen overgelaten: eene gedwongen uitwijking over de fransche grenzen, of eene harde en schandelijke kapitulatie. Het is de schuld van dezen vorst, van zijne dwaze hoofdigheid en ellendige knoeierijen. Volgens het *Journal des Débats* droeg don *Carlos* sedert eene maand kennis van de schikkings-ontwerpen waarvan men sedert een half jaar sprak. Toen hij zag dat hij den troon voor zijn zoon niet kon verwerven en dat een deel zijner generaals tot het [illegible] provincien over dit punt wilde heenstappen, had hij alles willen verbreken en een opstand tegen *Maroto* bewerken. Bij de jongste zamenkomst met dien generaal, waarin over de schikking moest gehandeld worden, had don *Carlos* de discussie ter zijde gesteld en eerst eene wapenschouwing over de troepen verlangd in de hoop van deze door zijne aanspraken tegen *Maroto* op te zetten. Dit mislukt zijnde, had hij de vlugt genomen over het verraad zijner generaals roepende. Van toen af hadden *Maroto* en de generaals die zijn plan toegedaan zijn, hunne zaak en die der provincien van die van don *Carlos* gescheiden. Bij het traktaat dat den 29sten geteekend werd, maar reeds vroeger vastgesteld was en dat, naar men verzekerde, don *Carlos* zelf beloofd had te teekenen, bevonden zich eerst eenige voor hem gunstige bepalingen, die thans echter weggelaten waren. Toen hij aan het hoofd van een sterk een eendragtig leger stond, vermogt hij zekere voorwaarden te bedingen, die hij thans niet meer verwerven kon. Het *Journal des Débats* vermeent verder, dat de Navarresche bataillons het nog eenigen tijd zullen kunnen uithouden; een juist thans aan de Arga behaald voordeel zou hun moed verhoogen; maar vroeger of later zal don *Carlos* zich tot een eenvoudig vrijgeleide bepaald zien. Ten slotte komt het gezegd dagblad er bepaald voor uit, dat de werkdadige tusschenkomst van den britschen commodore, van den franschen consul te St. Sebastiaan en van de autoriteiten te Bayonne veel tot de schikking hebben toegebragt.

— Uit Bayonne wordt van den 2den geschreven:

» Don *Carlos* heeft den 30sten met drie bataillons te Lecumbery nachtverblijf gehouden; *Elio* trekt met twee bataillons een dagmarsch voor hem uit en werd den 1sten dezer te Villafranca gewacht. Een deel van de karlistische havens is door de christinos bezet. De christinos hebben eene verkenning naar Onate gedaan. Don *Carlos* heeft aan de bewoners van Navarre eene proclamatie bekend gemaakt, waarin de geruchten van vrede gelogenstraft worden. *Espartero*, thans te Bergara, is op twee uren afstand van de streken door de karlisten bezet. Zoo hij te Tolosa wil komen, moet hij den toegang van den berg El Puerto de Descargas met geweld dwingen.

Na de scheuring tusschen don *Carlos* en *Maroto*, heeft de oorlogsminister van don *Carlos* de volgende proclamatie aan de getrouw gebleven troepen gerigt:

» Vrijwilligers! eene zoo buitengewone gebeurtenis als waarvan uwe landgeschiedenis geen voorbeeld heeft, zou den roem dien gij regtmatig in dezen heldhaftigen strijd verworven hebt, verduisteren, zoo [illegible] in de dwaling bleven, waarin men u gebragt heeft. Onder voorwendsel van vrede heeft men den vijand den toegang tot uwen grond opengesteld, en kans van slavernij, de schande, [illegible] vervangen de lauweren die u tot heden sierden. De goede trouw van velen weer is verschalkt geworden. De voorstellen aan den koning gedaan zijn uwe dapperheid onwaardig, en het kan in u niet opkomen om hem in de handen zijner vijanden over te laten. Daartoe echter, alsmede om u aan den zegewagen der omwenteling te kluisteren; bepaalt zich alleen de vrede, op wiens naam velen van u zijn verleid geworden. Dient den koning, vrijwilligers! Denkt aan uwe dapperheid sedert zes jaren betoond, bezoedelt haar niet door eene schandelijke misdaad. Een vrede, voor welken men den afstand des konings eischt, dien gij trouw gezworen hebt; een tusschen militaire opperhoofden, zonder vergunning noch waarborg, gesloten vrede, kan die iets anders zijn dan eene verraderij, om zich van het land meester te maken, dat men door de wapenen niet heeft kunnen bedwingen! laat u niet misleiden; het is het schandelijkst verraad dat ooit aanschouwd werd. Eer sterven dan bezwijken! De zaak van God is in gevaar, gelijk die van den koning, wien gij beloofd hebt standvastig en met eer te verdedigen. Gij zijt getrouw van aard, gij zijt dapper, gij zijt [illegible] heb niets meer hierbij te voegen. Vrijwilligers, leve de godsdienst! leve de koning!

Villafranca, 28 Augustus.

(get.) *J. Montenegro.*

— Te Madrid liep den 29sten nog steeds veel spraak van de op handen schikkingen. Verscheiden dagbladen erkenden de noodzakelijkheid om de voorregten aan de provincien toe te staan. — Men zeide dat baron *de Meer* tot kapitein-generaal van Cuba zou benoemd worden.

— De thans hier ontvangen dagbladen uit Marseille van den 2den houden nog een aantal bijzondere berigten betrekkelijk de oostersche zaken, bevestigende hetgeen gisteren daarvan reeds werd medegedeeld. In dezelve wordt steeds gezegd, dat *Mehemed*, bij zijn antwoord op de jongste nota van den groot-visier, hetwelk den 15den des avonds te Konstantinopel is ontvangen, op zijne vroegere eischen: de erfelijke heerschappij van Egypte en Syrie en de verwijdering van *Schosrew*-pacha blijft staan. Het *Journal des débats* deelt intusschen heden den brief mede dien de onderkoning den 9den in antwoord

aan den vizier gezonden heeft, en daarin zegt hij, dat zijn hart verheugd was, over de woorden dien de sultan, bij het afscheid 't welk zijn agent bij zijn jongst vertrek naar Egypte van denzelven nam, gesproken had: dat de sultan hem, *Mehemed*, naar zijn verlangen, de erfelijke heerschappij over Egijpte schonk. Een zijner wenschen verhoord zijnde, zag hij, dat men de andere (*Mehemed* zegt niet of hij hier de heerschappij van Syrie of de verwijdering van *Chosrew*-pacha bedoelt) voor het oogenblik verwaarloosd had; bij hoopte echter dat ook deze hem zou verleend worden door den Grooten Heer, en in dit geval meende hij dat de bemiddeling der vijf groote mogendheden niet noodig was. De grootvizier zou wijders zijn gevoelen vernemen uit hetgeen hem de gezanten zouden mededeelen uit de depeches, die zij van de consuls-generaals te Alexandrie ontvangen hadden.

— De *Semaphore* van Marseille vermeldt in een bijzonder berigt uit Konstantinopel, dat de fransche admiraal *Lalande* eene lange conferentie met den britschen admiraal *Stopford* gehad had, met oogmerk om dezen over te halen de Dardanellen binnen te zeilen, maar de britsche vlootvoogd had zwarigheid gemaakt, op grond dat hij van zijn gouvernement geen autorisatie tot een dergelijken stap had.

— Het heden iets hooger afkomend Londensch fondsmerk werkte ook voordeelig op onze koersen. In de spaansche Ardoins werd veel omgezet; zij stegen tot 26. De notering was heden (5 *September*) 5 pct. 112,50; 3 pCt. 80,65; Nap. r. 100,90; Sp. Ardoin 25⅞; vijf achtste, ¼, ⅛, 26, 25⅞, ¾, vijf achtste, ¾; Passive 6¼; drie achtste, ¼; Rom. L. 103.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den September.

De *Pruissische Staats-Zeitung* behelst het volgende:

» De in sommige nieuwsbladen te kennen gegeven bezorgdheid, dat uit de kwestie van het Oosten onder de groote mogendheden zelven eenige ernstige oneenigheid konde geboren worden, vindt bij goed onderrigte lieden geenen ingang. Deze zijn integendeel vastelijk overtuigd, dat de mogendheden even als tot heden, zich ook verder *gezamenlijk* zullen beijveren, om den algemeenen vrede te handhaven, ten mitsdien, dat het Turksch-Egyptische geschil geene aanleiding zijn tot oneenigheid onder de groote mogendheden, vermits Europa daarbij wezenlijk is betrokken. Indien men dus hoort van toerustingen uit voorzorg voor deze of gene mogendheid, of al kwame het tot aanwending van wapenen in den Levant door Europesche mogendheden, kan men overtuigd wezen, dat zulks eeniglijk geschiedt ter bevestiging van den vrede en niet in het belang van deze of gene groote mogendheid."

— Z. M. de koning van Wurtemberg is met de prinsessen den 30sten van hoogstderzelver reize naar Italie te Stuttgart teruggekomen.

— Uit Weenen schrijft men van den 29sten, dat de benoeming van den regerenden landgraaf van Hessen-Homburg, tegenwoordig veldtuigmeester en kommanderend generaal van Binnen-Oostenrijk, tot gouverneur der bondsvesting Maintz, vrij zeker, en deze benoeming eerstdaags te gemoet gezien werd, met de veranderingen in de hooge militaire betrekkingen daaruit voortvloeijende.

De belgische gezant *O'Sullivan de Gras*, heeft Weenen verlaten, om de hoven van München, Stuttgart en Karlsruhe te bezoeken, bij welke hij mede als belgisch gezant is geaccrediteerd geworden.

— De Turksche gezant *Rifaat*-Beij zou in de volgende week van Weenen naar Konstantinopel terugkeeren.

BELGIE.

BRUSSEL, den 6den September.

Het officieel programma van de feesten ter gelegenheid der septemberdagen te Brussel, is thans bekend gemaakt. Op den eersten dag, den 23sten, zal een plegtige lijkdienst gehouden en des morgens het geschut gelost worden. Op den middag heeft er eene harddraverij in de vlakte van Monplaisir plaats; den tweeden dag wedstrijd met de karabijn en den hand- en voetboog, cavalcade, des avonds illuminatie van het park; den derden dag: harddraverij in de gezegde vlakte, waarbij prijzen van 3000 en 4000 fr. worden uitgedeeld, cavalcade, concert in het park door de societeit der Groote Harmonie, des avonds verlichting van de openbare gebouwen.

— Uit Luik wordt van den 3den gemeld, dat de leden der hollandsche commissie voor de regeling der Schelde- en Maasvaart, den vorigen dag aldaar waren aangekomen om op de plaats zelve hunne onderzoekingen voort te zetten. De gezegde heeren hadden, verzeld van den heer *Lesoinne*, lid der belgische commissie, de werkplaatsen te Seraing bezigtigd.

— Ten gevolge van de nieuw aangelegde zijtakken van het kanaal van Charleroi naar de kolenmijnen, verwacht men, eerstdaags alhier eene aanmerkelijke vermindering in den prijs der kolen te zullen zien plaats hebben, uit hoofde de kosten van aanvoer thans veel verminderd zijn. Zulks wordt bij den naderenden winter als eene weldaad voor de behoeftige klasse dezer stad aangemerkt.

— De heer *Thiers* is met zijne familie van Ostende te Rijssel teruggekeerd.

— De aandacht der speculanten is alhier thans meer bepaaldelijk op de spaansche fondsen gevestigd, daar men, naar de jongste berigten, de zaak van don *Carlos* voor verloren acht. De Ardoins werden alhier heden van 23½ tot 24⅝ verhandeld, doch bleven op 23⅝; te Antwerpen was de koers 23¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den September.

Z. M. heeft den kolonel van den generalen staf, *C. Nepveu*, benoemd tot chef van den staf van Z. K. H. den Veldmaarschalk, en aan dezen hoofd-officier tevens opgedragen de opperdirectie over het bureau van den generalen staf.

Hoogstdezelve heeft den directeur-generaal van oorlog gemagtigd om den raad van administratie der mobiele stedelijke schutterijen met 1 October geheel te ontbinden.

— De kapitein *P. van Boesmaeten*, van de 8ste afdeeling, is gesteld op non-activiteit, terwijl dat traktement aan den eersten luitenant *P. Steenhuyzen* voor een jaar verleend.

— Tot surnumerairen der registratie in Noord-Braband zijn benoemd: *J. H. Knipscheer* te Rozendaal, *H. van der Ven* te Oosterhout en *L. A. Alder* te Bergen-op-Zoom.

— Woensdag middag heeft het korps officieren van het 1ste bataillon jagers, hetwelk Vrijdag te voren de residentie is binnengetrokken, de eer genoten bij Z. M. ten diner genoodigd te zijn.

— HH. KK. HH. mevrouw de Erfgroothertogin van Hessen-Darmstadt, de Groothertogin van Baden en de Prinses *Marie* van Baden, die incognito reizen, zijn donderdag aan het *Hotel Bellevue* te 's Gravenhage aangekomen, en hebben gisteren derzelver intrek in het Badhuis te Scheveningen genomen.

— Het fraaije paleis van Justitie, dat te Arnhem aan het marktplein aldaar gebouwd wordt, is thans in zoo ver voltooid, dat het Hof van Gelderland in een vleugel daarvan den 4den September zijne eerste openbare teregtzitting heeft kunnen houden. De voorzitter, jhr. mr. *van Rappard* heeft bij die gelegenheid door eene gepaste aanspraak dit nieuwe gebouw als het ware ingewijd.

— Volgens een brief van Egmond aan Zee, van den 1sten dezer, is aldaar door een visscher aangebragt een wrak, hetwelk gebleken is te zijn een stuk van den spiegel van een schip, waarop de naam *Three Sisters*, welke naam vroeger op een plank daarboven had gestaan, en nu met zwart overtrokken was, terwijl in plaats daarvan was gesteld *Eagle*; nog dreef volgens visschers berigten een wrakje, benevens verscheidene ligte stukken hout in zee rond.

— Het departement van den buitenlandschen handel van Rusland heeft, zooals sedert 1824 jaarlijks geschiedt, thans in de russische taal een tabellarisch overzigt van den russischen handel met de andere landen gedurende het jaar 1838 uitgegeven. Bij de inleiding van dit overzigt wordt gezegd: » De buitenlandsche handel van Rusland gedurende het jaar 1838 verkeerde, onder omstandigheden van welke wij sedert lang geen voorbeeld gehad hebben; er was namelijk eene buitengewone sterke navraag naar onze producten, met hooge prijzen en een aanmerkelijk hoogeren wisselkoers; in Engeland en in andere Europesche staten was de graanoogst mislukt, als een gevolg daarvan was de uitvoer van granen uit onze havens des te grooter. Hoezeer onze handel van het vorig jaar den naam van gunstig verdient, blijkt uit het volgend algemeen overzigt:

1. Gedurende het jaar 1838 werd uitgevoerd

naar vreemde landen voor	[illegible] Roebels.
naar Finland	[illegible] »
naar het koningrijk Polen	[illegible] »
te zamen	313,525,887 Roebels.

Zijnde [illegible] Roebels meer dan in het jaar 1837.

2. In hetzelfde jaar werd ingevoerd

van vreemde landen voor	243,928,385 Roebels.
uit Finland voor	1,216,965 »
uit het koningrijk Polen voor	2,570,142 »
te zamen	247,715,492 Roebels.

Zijnde 4,041,685 Roebels meer dan in het jaar 1837.

De waarde van den uitvoer overtreft derhalve die van den invoer met eene som van 65,810,195 Roebels. Ten gevolge van dit een aanzienlijk slot ten voordeele van Rusland is ook de invoer der edele metalen toegenomen. De invoer van het goud en zilver in het jaar 1838 van uit vreemde landen en het koningrijk Polen bedroeg eene som van . . . . 36,[illegible] Roebels.

De uitvoer daarentegen . . . . 10,146,077 »

Zoodat er meer ingevoerd is geworden . . . 26,005,277 Roebels.

Daarenboven zijn er in dit jaar 1839 nog aanzienlijke sommen aan goud en zilver, als gevolgen van den handel van het vorig jaar, in Rusland ingevoerd.

— Volgens de laatste berigten uit New-York, die tot den 10den Augustus loopen, hebben de Indianen in Florida eenige Noord-Amerikaansche officieren en soldaten, die aan eene rivier gelegerd waren en de noodige voorzorgen verzuimd hadden, onverhoeds overvallen, en dertien daarvan verraderlijk vermoord. Dien ten gevolge is de oorlog tusschen de troepen der Vereenigde Staten en die der inboorlingen op nieuw uitgebroken. In een der dagbladen van Florida leest men te dier gelegenheid de volgende zinsneden, die pijnlijke gewaarwordingen opwekken:

„Het vraagstuk is thans beslist. Het door den generaal *Macomb* met de Indianen gesloten verdrag moet als geheel nietig beschouwd worden, en zoo wel de regering als het volk moeten, hoe smartelijk dit ook vallen moge, zich bereid houden, om tot elken prijs den oorlog door te zetten, *tot dat de Indianen uitgeroeid zijn.* Wij zijn op een noodlottig standpunt geplaatst en hebben de moeijelijke keus te doen tusschen de voortzetting van zulk een oorlog of wel de openlijke erkenning, dat wij ons door een handvol stroopende wilden, *onder sterk vermoeden, dat niet wij, maar zij het regt aan hunne zijde hebben*, laten verslaan. Wat ons persoonlijk betreft, wij aarzelen geen oogenblik, om ons voor het eerste te verklaren."

Letterkundige en Wetenschappelijke [illegible]

[illegible] — Naar het voorbeeld van *Duitschland* is in de vorige maand te *Gotheborg* de eerste voorbereidende vergadering van noordsche natuur- en geneeskundigen bijeengekomen. Acht en tachtig deelhebbers waren opgekomen, namelijk 56 Zweden, 21 Denen, 10 Noorwegers en een Duitscher. Tot president werd gekozen de botaniker Bischof Agard. Eene commissie werd benoemd tot het ontwerpen van een reglement voor de verdere zamenkomsten; de leden verdeelden zich in onderscheidene afdeelingen, als: voor natuurkunde, natuurlijke historie en geneeskunde. Wegens het kort tijdsbestek werden slechts twee openbare zittingen gehouden, waarin voordragten werden gehouden: door de Deensche geleerden Bang, over de voorgenomene wetenschappelijke bijeenkomsten; Oersted, over eenige verschijnselen der haarbuizen; [illegible], over geognostische waarnemingen in *Denemarken*; door de Zweedsche geleerden Schouw, over het klimaat van *Italie* en [illegible] weersgesteldheid van het vorig jaar, en Eschericht, over de wormen in de ingewanden; door de Noorweegsche geleerden Holst, over het nieuwe stelsel van gevangenissen, en Boeck, over de aanwending van het polariserend licht bij mikroskopische onderzoekingen van organieke ligchamen. Er werd besloten telken twee jaren eene wetenschappelijke bijeenkomst te houden, en wel voor de eerste maal in het volgende jaar te *Kopenhagen*. Tot presidenten [illegible] werden benoemd de heeren Oersted en [illegible]. Voor het overige werd reeds in deze eerste bijeenkomst [illegible] hoofdbedoelingen van de vereeniging bereikt, namelijk eene nadere verwantschap van de beoefenaars der wetenschappen in de drie Scandinasche landen. — Omtrent Thorwaldsen wordt uit *Kopenhagen* gemeld, dat hij zich thans met de vervaardiging eener buste van Holberg bezig hield en vervolgens zijn eigen standbeeld uit marmer zou beitelen, welks vervaardiging hem door eene gravin Stampe was opgedragen, die het voor Thorwaldsen's Museum bestemd had. De vermaarde beeldhouwer deed nu en dan kleine togten door het land en werd overal als in zegepraal ontvangen. Van zijn terugkeer naar *Italie* schijnt nog niets bekend.

Frankrijk. — De Akademie van Wetenschappen heeft den heer de Mirbel opgedragen om een togt naar de Noord-Afrikaansche bezittingen te ondernemen, ten einde er waarnemingen te doen, ter opheldering van onderscheidene belangrijke punten, betrekkelijk de physiologie der planten. — In het midden der vorige maand vierde de vermaarde Dr. [illegible], de vader van de leer der homöopathie, in zijne woning, in de [illegible] te *Parijs*, den 60sten verjaardag van zijn doctoraat. De nog bloeijende, ofschoon 85jarige grijsaard werd op dezen zijn feestdag door lieden van bijna alle natien van *Europa* schriftelijk en mondeling geluk gewenscht; gedichten te zijner eer werden hem toegezongen en zijn feest door toon- en zangkunst opgeluisterd. Het voorkomen van Hahnemann is nog dat van een man van 60 jaren, terwijl zijn geest deszelfs jeugdige kracht schijnt behouden te hebben. Hij geneest en schrijft nog als voor een halve eeuw, ja welligt nog meer en nog beter naar zijne aanhangers beweren, zoodat zij-zelf het aanschouwelijk beeld van de voortreffelijkheid zijner leer mogt genoemd worden. Bij de vermelding van dit feest van den stichter der homöopatische geneeswijze, worden eenige berigten aangaande den voortgang der homöopathie medegedeeld.

Luidens dezelve heeft die leer bijzonder op *Sicilie* grooten opgang gemaakt, alwaar een fransch geneesheer, Dr. Mure, eene geheele omkeering in de geneeswijs heeft te weeg gebragt: in alle hospitalen is de nieuwe geneeswijs aangenomen; eene bijzondere drukkerij arbeidt tot verspreiding van homöopatische geschriften, er verschijnt een homöopatisch dagblad, en het getal der gewone apotheken is voor meer dan de helft verminderd. In het overige *Italie* maakt de leer van Hahnemann insgelijks vorderingen; te *Rome*, *Napels*, *Milaan*, *Venetie*, in *Piemont*, te *Turyn*, en *Chambery* zijn homöopatische gestichten; de Paus en zijne regering, en dit mogt een zeldzaam geval heeten, zijn de nieuwe leer toegedaan; te *Napels* en *Turyn* had men eerst tegenstand in de openbare meening, doch bij de regeringen ondersteuning gevonden. Ook in *Spanje* had de homöopathie wortel geschoten. Reeds voor de tweede maal was het *Organon* in het spaansch vertaald; de voornaamste voorstander en verspreider aldaar was de geneesheer C. Rodriguez te *Barcelona*; te *Lissabon* was onder de bescherming van den minister Ferreira eene inschrijving voor een homöopatisch gesticht geopend. In *Engeland* integendeel, heeft de gezegde geneeswijze nog geen vasten voet kunnen krijgen; schoon enkele geneesheeren haar mogen toegedaan zijn, is men over het algemeen er afkeerig van, en hebben zich er nog geen homöopatische gestichten kunnen vestigen. In *Ierland* vindt zij daarentegen meer bijval. Ook in *Noord-Amerika*, welk land zich anders naar het voorbeeld van *Engeland* in letterkunde en wetenschappen veelal regelt, maakt de homöopathie, bijzonder door de bemoeijingen van duitsche geneesheeren, aanmerkelijke vorderingen. In *Frankrijk* en *Duitschland* is de nieuwe leermethode echter het meest verbreid. In de voornaamste plaatsen van het eerstgenoemde land worden homöopatische geneesheeren en gestichten gevonden; inzonderheid onderscheiden zich *Parijs* en *Lyon*. Te *Parijs* is de homöopathie in 1830, nadat zij door Dr. de Gemy te *Lyon* was overgebragt, bekend geworden; in den aanvang maakte zij echter geen grooten opgang, tot in 1832 de Akademie van geneeskunde haar veroordeelde en een grondiger onderzoek niet der moeite waard keurde; dit maakte jonge geneesheeren opmerkzaam en was de grondslag van den sedert gevolgden bloei der homöopathie in *Frankrijk's* hoofdstad, die thans zoover ging, dat zelfs een groot getal allopathische geneesheeren, onder allopathische vormen, de homöopathische geneeswijs volgden. — De heer A. de Lamartine, arbeidt thans aan een treurspel *Saul* geheeten, waarin de voornaamste rol, zegt men, door de actrice Rachel moet vervuld worden. De heer C. Delavigne heeft een dergelijken arbeid onder handen, getiteld *la vieillesse du Cid.*

Belgie. — De beginselen omtrent de spelling der Vlaamsche taal, die door de van regeringswege benoemde commissie met den heer Willems van het hoofd, zijn aangenomen, en op welker algemeene invoering zij had aangedrongen, ontmoeten thans vrij wat tegenstand. Onder anderen hebben eenige geleerde Bruggenaren, waaronder de voorzitter der Maatschappij voor de Vlaamsche taal en letterkunde, de heer de Foere, onder dagteekening van den 29sten Augustus, eene verklaring daartegen in het licht gegeven. Zij beweren, dat de aangenomene beginselen geenszins op het gezag der beste schrijvers steunen, of door het aloud gebruik gewettigd zijn; dat de regerings-commissie geen regt heeft, om in dezen uitspraak te doen; en dat in het „belang der schoone moedertaal" een nader onderzoek daaromtrent wenschelijk is.

Nederlanden. — Bij besluit van Z. M. is de de heer C. Leemans, bewaarder van het kabinet van Oudheden te *Leiden*, tot directeur van dit kabinet benoemd geworden. — Men verneemt dat eerstdaags te *Parijs* eene fransche vertaling door den heer Dubourcq van *de Roos van Dekama* zal in het licht verschijnen, zoodat deze uitmuntende roman van den heer Mr. van Lennep nu weldra ook bij den Franschman bekend en ongetwijfeld naar waarde geschat worden.

BOEKBESCHOUWING.

DE AARDBOL, *Magazijn van Hedendaagsche* LAND- EN VOLKENKUNDE. *Derde deel* 1839, *bij* J. H. Laarman *te* Amsterdam.

Van dezen jaargang zien thans twee afleveringen het licht. In het derde deel van dit belangrijk Magazijn, wordt over Nederland gehandeld, en voor zoover wij kunnen nagaan, uit hetgeen wij voor ons hebben, mogen wij ons vleijen, dat de kennis van Nederland op eene regt aangename en bevallige wijze zal verspreid worden, en grondigheid van onderzoek, gepaard aan onpartijdige oordeelvellingen, zal mogen geroemd worden, als het meest te hebben toegebragt, om die kennis van het vaderland nuttig en doeltreffend

te maken. Wij vinden in de bij wijze van inleiding medegedeelde korte geschiedenis van Nederland, welke wij aan de pen van LASTDRAGER te danken hebben, bij bondigheid van redenen, die beide hoofddeugden van onderzoek en verspreiding van kennis; en wij durven, met gerustheid, de aanschaffing van dit afzonderlijk verkrijgbaar gesteld deel aan onze landgenooten aanbevelen, indien, naar wij verwachten mogen, de volgende afleveringen door dezelfde hand en met gelijke tijdbesteding en lust tot onderzoek geschreven zijn. Wij hopen in de gelegenheid te zullen gesteld worden, om daarvan behoorlijk verslag te kunnen geven, en ons gevoelen geweltigd te vinden door de blijken eener voortdurende zorgelijke behandeling van een zoo gewigtig onderwerp als de beschrijving van ons vaderland. Dit derde deel, dat eenigen tijd achterwege is gebleven, zal, volgens het berigt, een vijf-en-twintigtal bladen meerdere uitgebreidheid erlangen, dan vooraf geraamd was, zonder merkelijke verhooging van prijs voor de inteekenaren. De uitgave onderscheidt zich door keurige en menigvuldige goed gesnedene en wel gekozene platen, en is verrijkt met een vrij net kaartje van Nederland, Belgie en Luxemburg, welke ook afzonderlijk verkrijgbaar is gesteld. Op goed papier gedrukt, levert de drukker ook het zijne, om aan een, naar ons oordeel, duidelijk en goed bewerkt wordend onderwerp al die waarde bij te zetten, die eene keurige uitgave kan geven, en waarop in den tegenwoordigen tijd, niet minder dan in de tijden van ELZEVIER en WETSTEIN, acht wordt geslagen. Matigheid in prijs zal, zoo wij vertrouwen, onze landgenooten uitlokken, om, naar aanleiding van dit met naauwgezetheid geschreven verslag, zich deze beschrijving van onzen geboortegrond aan te schaffen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS waren gisteren (6 *September*) genoteerd: Ned. 2½ pCt. 53½, negen zest.; dito 5 pCt. 101½; Kansbill. 25 negen zest., ¾; Am. Syndik. 4½ pCt. 95, ⅛; dito 3½ pCt. 80; Handelm. 172⅝, ½; O. Indie 99⅝, drie zest.; Ardoins 22¾, ⅞, ⅝; Passive 5½; Fr. uitgest. 6½; Metall. 104; Col. 20¼.

Getrouwd:

L. J. C. BRONGEEST,
van *'s Hage*,
EN
T. M. TETTEROO.

OOSTERHOUT,
6 September 1839.

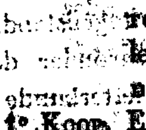

MR. L. BEENS, Notaris te *Breda*, zal, voor zijnen Principaal, op Donderdag den 19. September 1839, des voormiddags ten *tien* ure, te *'s Princenhage*, in de Herberg van Vrouw OOMEN, genaamd: *de Roskam*, vaceren, om aldaar aan de hoogst- en meestbiedenden te Veilen, en *veertien* dagen daarna, finaal te Verkoopen, de navolgende ONROERENDE GOEDEREN:

1° KOOP. Eene zeer aanzienlijke en, in de nabijheid van den Steenweg van *Breda* naar *Antwerpen*, wel gelegen BOUWHOEF, genaamd: *DEN BERG*, bestaande 1°. in eene BOUWMANS-WONING met HEEREN-KAMER, KOESTAL, BAKHUIS, groote en kleine SCHUUR, Heeren en Bouwmans TUIN, beplant met schoone VRUCHTBOOMEN, ERF en aangelegen BOSCHJE, bij het Kadaster bekend Sectie L. N°s. 152, 153, 154 en 155, groot te zamen 81 Roeden en 40 Ellen. 2°. in negen perceelen BOUWLAND, Sectie L. N°. 159, 160, 168, 170, 172, 206, 209, 210 en 212, groot te zamen 7 Bunderen, 84 Roeden en 30 Ellen, met nog omtrent 35 Roeden BOUWLAND, uit een geheel van 1 Bunder en 14 Roeden, voorkomende onder N°. 174, abusivelijk geheel ten name van JAN JOSEPHUS DEKKERS; 3°. in acht percelen WEILAND, Sectie L. N°s. 156, 157, 158, 163, 164, 165, 215 en 217, groot te zamen 4 Bunderen, 45 Roeden en 20 Ellen; 4°. in elf perceelen SCHAARBOSCH of HAKHOUT en opgaand GEBOOMTE, Sectie L. N°s. 149, 151, 162, 167, 171, 208, 211, 213, 214, 216 en 249, groot te zamen 3 Bunders, 61 Roeden en 40 Ellen, en alzoo te zamen groot omtrent 17 Bunderen, 07 Roeden en 30 Ellen, met het daarop en omme staande SCHAARHOUT, EIKEN en andere BOOMEN, staande en gelegen op *Effen*, bij de Rivier *de Aa* of *Weerijs* onder *'s Princenhage*; en 5°. in vier percelen HEIDE, gelegen onder *Rijsbergen*, de twee eerste aan weerszijden van den Steenweg bij het Fort *Oranje*, Sectie C. N°. 549 en 550, te zamen ter grootte van 3 Bunderen, 86 Roeden en 60 Ellen; en de twee overige aan weerszijden van de *Oude Postbaan* in het *Zaag*, Sectie C. N°. 643 en 644, te zamen ter grootte van 2 Bunderen, 49 Roeden; met nog 64 Ellen WEILAND, bij het Tolhuis aldaar, Sectie C. N°. 540.

2° KOOP. Een perceel BOUWLAND, met het HAKHOUT en de EIKEN BOOMEN daaraan staande, gelegen onder *'s Princenhage*, in de *Kievit*, bij het Kadaster bekend Sectie L. N°. 275, groot 2 Bunderen, 08 Roeden en 10 Ellen.

3° KOOP. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voor, Sectie L. N°. 291, groot 1 Bunder, 21 Roeden en 40 Ellen, en het daaraan gelegen perceeltje SCHAARBOSCH, met het HOUT daarop staande, N°. 292, groot 05 Roeden en 50 Ellen.

4° KOOP. Een perceel SCHAARBOSCH, met het HOUT daarop staande, gelegen als voor, Sectie L. N°. 307, groot 51 Roeden en 10 Ellen, en een perceel BOUWLAND, gelegen als voor, N°. 308, groot 98 Roeden en 30 Ellen.

5° KOOP. Een perceel SCHAARBOSCH, met het HOUT daarop staande, gelegen in de *Dwarskooten*, Sectie M. N°. 39, groot 1 Bunder, 39 Roeden en 20 Ellen.

6° KOOP. Een perceel WILDERNIS, bij het Kadaster bekend Sectie M. N°. 40, voor BOUWLAND, groot 68 Roeden en 20 Ellen, en een perceel SCHAARBOSCH, N°. 85, groot 1 Bunder, 08 Roeden en 70 Ellen, aan elkander gelegen als voor, in de *Dwarskooten*.

7° KOOP. Een perceel HOOILAND, gelegen als voor in den Polder van *Hooijendonk*, Sectie B. N°. 100 en 105, groot 1 Bunder, 65 Roeden en 80 Ellen.

Aan te vaarden van de Goederen onder de 1ste, 2de en 7de Koopen begrepen: de WEI- en ledige LANDEN met *St. Marten* of 11 *November* 1839; de BOUWMANS-WONING en verdere GEBOUWEN met half *Maart* 1840, en het opgezaaide LAND met *Stoppeltijd* daaraanvolgende; als zijnde tot die tijden, buiten de SCHAARBOSSCHEN en andere HOUTWASSEN, in huur bij B. M. LIPS, voor *f* 325,— 's jaars.

De perceelen SCHAARBOSCH en opgaande GEBOOMTE, zoo onder de gemelde Koopen als onder de 3de, 4de, 5de en 6de Koopen begrepen, bij het betalen der Koopenningen, en het BOUWLAND onder de 3de en 4de Koopen vermeld, met den 11. *November* 1840, als zijnde tot dien tijd in gebruik: dat onder den 3den Koop bij A. VAN DORST, voor *f* 23,—, en dat onder den 4den Koop bij J. en M. POPPELAARS, voor *f* 21,— 's jaars.

Alles breeder bij Gedrukte en Geaffigeerde Biljetten omschreven.

De aanwijzing der Goederen zal gedaan worden door den Arbeider A. DE RIDDER, wonende bij de Weduwe P. MEEUWISSEN, onder *'s Princenhage*, en nadere onderrigting deswegens is te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

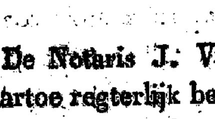

OPENBARE VERKOOPING

VAN

ONROERENDE GOEDEREN,

TE STEENBERGEN.

De Notaris J. VAN DER ZAAG, residerende te *Steenbergen*, als daartoe regterlijk benoemd, zal, voor zijne Principalen op *Dingsdag* den 10. September 1839, des morgens om 10 uren, ten huize van den Kastelein A. LAANEN, te *Steenbergen*, ter Inzet Veilen, en op *Dingsdag* den 24. dierzelfde maand, ter voormelde plaatse en ure, aan den meestbiedenden of hoogstmijnenden Verkoopen:

Eene HOFSTEDE c. a. met te zamen 35 Bunders, 85 Roeden, 90 El BOUW- en WEILAND, HAKHOUT en RIETVELD, staande en gelegen in de Polders *de Heen*, en de *Nieuwe Heije*, Gemeente *Steenbergen*, Kadastraal bekend Sectie B, N°s. 105 tot en met 107ª, Sectie C, N°s. 33, 34, 58 en 59, en Sectie D, N°s. 37 tot en met 43.

In gebruik te aanvaarden met het eeren van den School in dezen jare.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DER ZAAG voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

Op DINGSDAG den 10. September 1839, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van Mejufvrouw de Wed. L. OERS, op de Groote Markt te *Breda*, ten verzoeke van de Heeren DUURMAN en BOLLERUS, Bloemisten te *Haarlem*, Publieke Verkooping van eene uitmuntende partij *BLOEMBOLLEN*.

Een uur voor de Verkooping te zien.

Voornoemde Heeren DUURMAN en BOLLERUS zijn te spreken Zondag en Maandag in de *Korenbeurs*, over het maken van TEEKENINGEN voor TUINEN en BUITENPLAATSEN, het leveren van BLOEMBOLLEN, PLANTSOEN, enz.

TINNEN KAARSEN-VORMEN,

voor PATENT-, WAS-, SPERMACETI- en COMPOSITIE-KAARSEN-FABRIEKEURS, volgens het algemeene en volgens het WAS-KAARSEN-MODEL, zijn te bekomen bij G. P. J. LANS, in de *Nes*, N°. 103, te *Amsterdam*, neemt oude VORMEN in Reiling of te Vergieten aan.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.